

TYÖAIKAREFORMI RATKAISEE ONGELMAT

Mikä on se yksittäinen muutos, joka kääntää kaiken elämässämme parempaan suuntaan heti ensimmäisestä päivästä alkaen? Eikä vain omassa elämässämme, vaan koko yhteiskunnassa? Miten saamme elämänlaadun, terveyden, talouden ja tasapuolisuuden kohentumaan tämän yhden ainoan muutoksen ansiosta kertakaikkisesti? Kahdeksan tunnin työaika, jota pääpiirteissään olemme noudattaneet jo kohta sata vuotta, on vanhentunut ja vaatii uusimista. Yhteiskuntaa, jossa elimme viime vuosituhanella, ei enää ole; maailmankuva, työnkuva, työn sisältö, välineet, tarpeet ja päämäärät ovat muuttuneet täydellisesti. Vastaus nykyisiin ongelmiimme on työaikareformi.

Kasvun purkaminen on vaarallinen vaihtoehto

Nykyään puhutaan paljon degrowth-ilmioistä, jonka mukaan tuotantoa, kuljetuksia ja kulutusta tulee supistaa ja elää säästöliekillä. Tästä olisi kuitenkin seurauksena talouden surkastuminen, työpaikkojen väheneminen, työttömien ja samalla mielenterveysongelmien lisääntyminen

sekä elämän ulkoinen köyhtyminen; paluu isovanhempiemme ja heitä edeltäneiden sukupolvien aikakaudelle. Degrowth, kasvun purkaminen, on tulkinta, jossa ei ole otettu huomioon kaikkia tulevaisuuteen vaikuttavia tekijöitä ja ihmisen sisäistä halua toimia, luoda, kasvaa, kehittää ja kehittyä. Ihmismielen tarpeista syntyy uudenlainen yhteiskunta, joka suhtautuu syvällisellä vakumuksella maapallon kestävään ja eettiseen kehitykseen, mutta tekee sen uusilla, sisäisillä perusteilla.

Tavarataivas, jossa olemme viime vuodet eläneet, ahdistaa jo kovasti. Haluamme sen sijaan nähdä ja kekeä maailmaa, elämää ja oman miellemme ja kehomme kautta tunteita ja tunnetiloja. Haluamme kehittyä myös henkisesti. Uudeksi työentäksi meille tulee syntymään ekologisen matkailun kasvattaminen, palvelupaletin laajentaminen, ekoettisen tuotannon lisääminen sekä varsinkin materiaalien kierrätykseen, talteenottoon ja uusiokäyttöön paneutuminen. Palveluteemaa vahvistavat elämys- ja matkailuohjelmien kehittäminen, luonnonmukainen hyvänolon sekä terveyden ja nuo-

ruuden vaaliminen. Henkisyiden kasvun uusi herääminen tarvitsee taidetta ja kulttuuria kaikissa ilmene-mismuodoissaan. Haluamme kehittää mieltä ja samalla oppia asioita ja taitoja, joita emme vielä tunne. Kuu-den tunnin työaika on riittävä hyvän elämänlaadun kustannuksiin.

Työ ei ole elämämme pääsisältö ja tarkoitus, vaikka olemme erehtyneet niin luulemaan. Voimme toteuttaa itseämme monipuolisemmin harrastuksissa, opiskelussa, perheenjäsenenä, ystäväpiirissä, vapaaehtoistoiminnassa – sekä työssä. Kun jaamme vuorokauden tuntimme uudelleen, saamme lisää aikaa kaikkeen haluamaamme. Tämä on kuitenkin vain yksi puoli uuden työajan seurauksista. Haluamme palveluja vapaa-aikanamme: haluamme opiskella, hoitaa terveyttämme, oppia uusia asioita, kieliä, taitoja, kaikkea sitä, mikä on jäänyt kokematta työssä uurastaessamme. Kuka meille tuottaa haluamamme palvelut, jos työaika on mediakeskusteluissa mainitut lyhyet kuusi tuntia?

Työaikareformi sisältää siksi 2x6 tunnin työajat

Uusi työaikajärjestely takaa meille kaikissa palveluissa 12 tunnin aukioloajat ja vapauttaa meidät samalla kaikista ylitöistä. Kaikkiin työpisteisiin on näin tullut neljän tunnin lisäys työajassa. Mutta kaikkien omalla kohdalla työaika on kaksi tuntia lyhyempi, jatkuvasti, joka päivä. Hyödyt, jotka seuraavat tästä järjestelystä ovat moninaiset ja ulottuvat ja kertautuvat moneen suuntaan lähes

kaikille elämän alueille:

- Tehokkuus sekä tuotannossa että palveluissa kasvaa, kun työntekijät ovat virkeitä ja tarkmökkaita koko työpäivänsä ajan, tehoton tyhjäkäynti jää pois.
- Poissaolot vähenevät; työssä jaksaa paremmin lyhyemmän työpäivän ansiosta.
- Jokaista kolmea työntekijää kohti voidaan palkata yksi työntekijä lisää samoilla kustannuksilla.
- Työajat sekä palvelujen aukioloajat ja niiden saatavuus yhtenäistyvät ja selvenevät.
- Työssäkäyvien mahdollisuudet asioida virastoissa ja käyttää palveluita vapaa-aikana paranevat.
- Viikonloput saadaan rauhoittaa perheelle, kun juoksevat asiat voidaan hoitaa viikolla.
- Liikenteen ruuhkahuiput pienevät vanhojen ja uusien työaikojen tasatessa ruuhkia.
- Joukkoliikenteen käyttö, joustavuus ja kannattavuus kasvavat asiakasmäärien lisääntyessä.
- Ylityöt poistuvat kokonaan; tuotteiden valmistuskustannukset laskevat.
- Pienemmät työtilat ja pienempi määrä laitteita riittävät, kun niitä käytetään tehokkaammin kellon ympäri. Pienemmät investoinnit laskevat myös tuotantokustannuksia.
- Kolmivuorotyö kevenee nelivuorotyöksi.
- Työntekijöiden vaihtuvuus vähenee ja työpaikkauskollisuus kasvaa viihtyisyyden lisääntyessä-

sä.

- Työpaikkojen ilmapiiri paranee ja antaa voimaa, tukea ja yhteisöllisyyttä jäsenilleen.
- Mahdollistaa naisten tasapuolisen aseman ja jaksamisen perhe- ja työrooleissa.
- Lasten ja nuorten ongelmat vähenevät ratkaisevasti perheen yhteisen ajan lisääntyessä.
- Pikkulasten ”työpäivä” hoitopaikassa lyhenee; hekin saavat olla kotonaan enemmän.
- Työelämän suurin haittatekijä ja sairauksien aiheuttaja, kuluttava ja kaiken kattava stressi, poistuu ihmisten elämästä.
- Työn laatu paranee, siksi myös hyvä mieli ja tyydytys tuloksellisen päivän jälkeen kasvavat.
- Työttömyys laskee, samoin monimutkaiset työttömyystuet uusien työpaikkojen myötä.
- Valtion virastojen työvoimaa voidaan purkaa mielekkääseen, tuottavaan työhön paperisodan vähentyessä.
- Terveyskeskukset, sairaalat, lääkäriasemat, hoitolaitokset, vanhusten hoito, päiväkodit, ravintolat, kahvilat, kaupat, palvelualueiden yritykset, virastot, kurssitoiminta ja matkailupalvelut, tuotantolaitokset ym. voivat kokeilun jälkeen siirtyä uuteen, vapauttavaan järjestelmään.
- Lähifilosofia, johon kuuluvat lähityö, lähiluomu, lähituotanto, lähipalvelut, synnyttää pienyrityksille sopivia, ekologisia ja eettisiä työpaikkoja kaikkialla maaseudulla. Turpeen nosto ja

käyttö sekä kaivosteollisuus ovat tuhoisia maaseutumme ja siten koko maamme tulevaisuudelle. Kumpakaan ei tarvita, todellisia ekologisia energialähteitä on riittävästi ilman turvetta ja niitä tulee lisää. Sama pätee kaivos-toimintaan; maapallomme pinta on kukkuroillaan metalliromua, joka on uusiokäytettävä ja hyödynnettävä. Tässä asiassa ei ole tarvetta mennä pintaa syvemmälle.

- Työuupumuksen takia mielialalääkkeillä elävät saavat itsensä ja elämänsä tasapainoon.
- Työttömyys vähenee. Lisätyövoimaa saamme pikakoulutetuista nuorista ja maahanmuuttajista.
- Syrjäytymisvaarassa olevat nuoret voivat saada käytännön kokemusta työpaikalla ja teorian opetusta ohjatuilla kurssijaksosilla.
- Kenenkään ei enää tarvitse pelätä joutuvansa irtisanotuksi tai palavansa loppuun työpai-neissa. Tasaamalla työajan kuu-teen tuntiin, kaikille riittää työtä ja toimeentuloa juuri sopivasti.
- Työaikareformi kohottaa siten koko kansan koulutus- ja elin-tasoa.
- Opiskelijat ja eläkeläiset voivat jakaa työpäivän neljän tunnin osioihin. Nuoret ehtivät ja jaksavat opiskella työn ohella ja elä-keikää lähestyvien työkokemus hyödyttää pitempään työelä-mää.
- Nuoret voivat perustaa perheen

ja saada lapsia aikaisemmin, opiskelusta huolimatta, kun työn, toimeentulon ja opiskelun suhde elämässä on tasapainoinen ja turvallinen.

- Lähestyvä eläkepommi purkautuu itsestään eläkeiän noustessa vapaaehtoisesti.
- Työurat pitenevät sekä alku- että loppupäästä.
- Veropohja laajenee työntekijöiden määrän lisääntyessä.
- Jokainen voi valita itselleen sopivimman työajan myös fysiologisen rakenteensa ja tottumustensa pohjalta. Aamuisin hitaasti käynnistyvä voi siis valita iltapäiväajan.
- Terveyskeskuksissa ja sairaaloissa on mahdollista hoitaa useampia potilaita ilman lääkärin ja hoitohenkilökunnan uupumista. Jonot pienenevät, hoitoon pääsee nopeammin.
- Kun kokeiluvaiheen jälkeen jaamme esimerkiksi 300 000 työntekijän työpanoksen kuuden tunnin työpäiviksi, työllistämme todellisuudessa samalla hetkellä sata tuhatta uutta työntekijää. Samalla poistuu sadan tuhannen työttömän työttömyystuki.
- Suomalaisen yhteiskunnan tasa-arvoinen rakenne säilyy kaikkien saadessa mahdollisuuden mielekkääseen työhön ja omanarvontuntoa tukevaan toimintaan kotimaassa.
- Oikeus, kohtuus ja reiluus toteutuvat, kun vapautuvat työttömyys- ym. tuet jaetaan näiden työntekijöiden ja valtion kesken

puoliksi siten, että työntekijöiden veroja lasketaan ja myös valtio saa oman osansa.

- Oravanpyörä pysähtyy. Simsalabim! Gordionin solmu on auki.

Työaikareformi käytännön kokeilussa

Esimerkiksi voimme ottaa kokeilun terveyskeskuksessa, jossa on vaikka pa 30 työntekijää klo 8-16 eli yhteensä 240 työtuntia. Kun venytämme palvelujen aukioloajan klo 7-19, jonotukset loppuvat, työtahti ja stressi tasaantuvat. Joka kolmatta työntekijää kohden voimme ottaa uuden työntekijän eli tässä tapauksessa yhteensä 10 uutta työntekijää, viisi uutta kumpaankin vuoroon. Tällöin sekä aamupäivä- että iltapäivävuorossa on kummassakin yhteensä 20 työntekijää, 15 vanhaa ja kokenutta ja 5 uutta oppimassa "talon tavoille". Tästä syntyy samoin yhteensä 240 työtuntia.

Olemme antaneet pois kaksi tuntia työajastamme ja saaneet tilalle ainutlaatuisen vastalahjan – aikaa. Kiireetön elämä on monin verroin kallisarvoisempi kuin pois antamamme tunnit. Lähes sata vuotta vaikuttanut elämäntapa on niin syvälle iskostunut meihin, että muutos siinä uuteen työaikajärjestelyyn vaatii totuttelua, ennen kuin sisäistämme kaikki edut, jotka sitä seuraavat. Kuitenkin jo muutama viikko tätä uutta vapautta auttaa meitä ymmärtämään, minkälaisen ikeen alla olemme vuodesta toiseen sananmukaisesti kuluttaneet itseämme, aikaam-

me ja elämäämme samalla haaveillen tulevista eläkepäivistä – sitten kun...

Uusi työaikareformi palauttaa terveen ajattelun

Edellä olevassa luettelossa on esimerkein kerrottu siitä kauttaaltaan koko yhteiskuntaamme ravisuttavasta positiivisesta muutoksesta, jonka 2x6 tunnin työaikareformi tuo mukanaan. Pääasia on kuitenkin, että suomalaiselle yhteiskunnalle vieras eriarvoistuminen loppuu tuloerojen kasvun pienentyessä. Köyhyysrajan alapuolella elävien lapsiperheiden määrä samoin kuin näiden perheiden pahoinvointi ja lasten huostaanotot laskevat. Yhteisöllisyys kasvaa, ensin työelämässä, sitten myös työn ulkopuolella. Työn vaatimusten normalisoituessa vanhemmat jaksavat taas olla vanhempina lapsilleen ja työelämän osuus saa terveet mitasuhteet ihmisten elämässä. Vanhusten inhimilliseen hoitoon riittää tarvittavia henkisiä ja fyysisiä resursseja. Viimeisten vuosikymmenten mielenhäiriö työelämässä ja yleisessä ajattelussa loppuu ja yhteiskuntamme tulee järkiinsä.

Työaikareformi korjaa ongelmat

Maabrändi-raporttia on arvosteltu siitä, että se ei ole puuttunut ongelmiin, joita Suomessa on. Suomalainen työaikareformi puuttuu nyt näihin ongelmiin ja korjaa niitä lyhyellä aikavälillä. Yksittäisen henkilön kohdalla työaikareformi merkitsee myös kohtuullistamista omassa elämässä.

Etu kaikkiin muihin ehdotettuihin järjestelyihin nähden on se, että yhteiskunnan rattaat silti pyörivät kaikkia palvelevasti, taloudellisesti ja tehokkaasti kestäväen kehityksen eidoilla.

Kun emme paremmasta tienneet

Oman ajan ja hyvänolon lisääntyessä empatia muita, vähempiosaisia kohtaan kasvaa. Itsekkyyks, ahneus ja kovuus vähenevät ja haluamme auttaa lähimmäisiämme. Meidän ei enää tarvitse suhtautua nurjasti työtä haluaviin maahanmuuttajiin – päinvastoin, tarvitsemme heitä: tehtävää työtä on tarjolla yllin kyllin kaikille, myös tuleville kansalaisillemme. Kun työaikareformia on kokeiltu Suomessa ja se on hyväksi havaittu, siitä on varmasti apua muillekin EU-maille ongelmissa, jotka ovat samat kaikkialla. Suomalainen työaikareformi on se kaiken kattava uudistus, jota olemme tietämättämme jo kauan kaivanneet ja tarvinneet. Nyt se on mahdollinen kaikille.

Lisäys lokakuussa 2012

NELJÄNNEKSEN SEKTORIN VOIMALLA

Tämä on eräs niistä tärkeistä asioista, jossa tarvitaan neljännen sektorin eli kansalaisten toimintaa suomalaisessa demokratiassa. Olen ottanut useita yhteyksiä niihin valtion hallinnon tahoihin, joita tämän asian pitäisi kiinnostaa, myös eduskunnan kaikkiin puolueisiin, jopa ammattiliit-

toihin. Ilman mitään reaktiota.

Uudestisyntyvä yhteiskunta

Aivan ilmeistä on, että ehdotus on liian uhkaava kaikille virallisille tahoille. Kun ei heti nähdä, mitä siitä seuraisi, mikään puolue tai taho ei uskalla keikuttaa venettä ja viedä ehdotusta eteenpäin. On helpompi jatkaa vanhalla, turvallisella, mutta tehottomalla tiellä. Taloudelliset vaikutukset ovat kuitenkin hyvin yksinkertaiset laskea, kun käytettävissä on tarvittavat luvut ja tätä ehdotusta koskevat tiedot. Tulee muistaa, että jokaisen työttömän tai syrjäytyneen työllistymisestä syntyy yhteiskunnalle kaksinkertainen tulo työttömyyskorvauksien ym. maksujen poistumisen ja verotuksen käyttöontulon kautta työttömän solmiessa työaikareformin mukaisen 2x6 tunnin työsuhteen. Kun lisäksi työurat pitenevät vapaaehtoisesti sekä alku- että loppupäästä ja sairauspoissaolot vähenevät, on hyvinkin luultavaa, että loppujen lopuksi kaikkien työaikareformiin osallistuvien tulotaso voidaan pysyttää lähes ennallaan. Bonuksena tulevat kuitenkin kaikki aikaisemmin luetellut edut. Kuten aina muutoksissa, tässäkin on mahdollisuus: työaikareformin avulla uudestisyntyvä yhteiskunta.

Yritysten osuus muutoksessa

En ole tekstissä kirjoittanut mitään yritysten osuudesta muutoksessa. Tämä johtuu siitä, että työaikarefor-

min ei tulisi aiheuttaa mitään taloudellisia uhrauksia yrityksille. Yritysten osuus syntyy siitä, että työaikareformin puitteissa tapahtuvat työpaikkajärjestelyt tuottavat aluksi paljon vaivaa yrityksille. Ne ovat kuitenkin vaivan arvoiset, sillä kaikki luvut paranevat samoin kuin työviihtyvyys ja työpaikan yhteishenki. Kun toimitusjohtaja ajoittaa työaikansa klo 10 – 16 ja opettelee delegoinnin jalon taidon, hänenkin työpäivänsä helpottuu haittaamatta työvuorojen vaihtumista; kaikilla on jatkossakin yhteys johtajaan, ja päinvastoin.

Työaikareformi pystyy poistamaan Suomesta köyhyyden ja työttömyyden. Suomen malli pätee koko EU:ssa ja me hyödyimme reformista myös EU:n talouden nousun kautta. Yrityksillä ja kansalaisilla, demokratian neljännellä sektorilla, on ratkaiseva osuus tämän uudistuksen alullepanossa ja toteuttamisessa. Tässä yhteydessä syntyy myös tervetulleita parannuksia tuotannossa ja palvelumuodoissa. Kaiken kaikkiaan siirrymme selvempään, joustavampaan ja ekologisempaan talouteen. Ratkaisut ovat oikeita vain silloin, kun ne ovat parhaaksi kaikille.